

Per a què educar?

Dll, 22/05/2017 per Andreu Ibarz Mellado

[Colloquium Salutis](#)

Fa unes dècades la **UNESCO** va plantejar **els quatre pilars de l'educació del segle XXI** que van suposar una obertura molt innovadora i significativa respecte dels principals aprenentatges necessaris. En efecte, **aprendre a conèixer, a fer, a viure junts i a ser**. En una època en què l'educació viu importants transformacions i les gestiona a partir **d'una cultura «re»** —revisar, renovar, reinventar, repensar, reformar, rellegir, etc.— **no podem oblidar-nos de posar sobre la taula la qüestió del «per a què educar?»**. En aquest sentit, **m'ha semblat molt interessant** un recent llibre del professor de Sociologia i Relacions Internacionals, **Rafael Díaz-Salazar**, *Educación y cambio ecosocial. Del yo interior al activismo ciudadano*.

De les moltes idees i pràctiques que proposa el llibre em quedaria amb **quatre grans aportacions**. La primera fa referència a una pregunta sobre la funció de l'educació: a qui ha de servir l'educació, Per a què educar? al mercat o al canvi ecosocial? És a dir, **l'educació no pot simplement afavorir el desenvolupament de les persones per seguir «reproduint» aquest món que tenim i que no ens agrada sinó que ha d'afavorir la formació d'individus amb capacitat de transformació d'un nou entorn de convivència i sostenibilitat mundial**. La segona de les idees clau suposa un pas endavant. **Si optem per l'educació transformadora caldria repensar les finalitats de l'educació**. En el llibre es proposen **cinc àmbits finalístics**: la formació de la personalitat integral; el descobriment del sentit de la vida, la vocació personal i el rol professional; l'aprendre a deliberar sobre el tipus de societat en què volem viure-hi i com participar-hi; el coneixement de les coses i de la realitat, en especial, l'autoaprenentatge de les diverses dimensions de l'ésser i dels diferents sabers, i el saber fer professional, l'adquisició de coneixements i competències per exercir la professió en la nostra societat i aspirar a transformar-la des de la nostra feina. La tercera proposta és la de **disposar d'unes brúixoles per als laberints del segle XXI**. **Díaz-Salazar reivindica les savieses** —articulacions cosmovisionals, ètiques, de vida interior i transformadores ben travades que són arts per viure amb sentit bé sigui en la perspectiva individual bé sigui comunitària— per garantir una veritable transició a una nova civilització.

Finalment, la descripció del moviment fonamental que necessita aquesta educació: **cal un programa de vida que vagi des de l'educació del jo interior fins a l'activisme social**. L'educació d'aquest jo interior i el seu flux són essencials. Certament, **un llibre que no només parla de la importància de l'educació sinó de com plantejar-la si volem superar una ceguesa econòmica, social i ecològica**.

Publicat a *Catalunya cristiana*, núm 1965 de 21 de maig de 2017, p. 14.